

Hayat direniş de talep eder umut da

Yapı Kredi Kùltür Sanat'ta gerçekleşen *Hayat, lüm, Aşk ve Adalet* sergisi, tüm coğrafyalardan dertlere bakıyor

NAZLI PEKTAŞ

nazlipektas@gmail.com

Hayat, ölüm, aşk ve adalet, hayat, ölüm, aşk ve adalet... Sonsuzca yazmak istedim. Çünkü bu sergi adıyla çoğalıyor ve giderek dev bir çığlığa dönüşüyor. Eylül ayında Beyoğlu'nda Yapı Kredi Kùltür Sanat'ta açılan sergi, yaşamımızın orta yerinde, benim artık çığlık sandığım sesleri anlatmakta.

Küratörlüğünü Didem Yazıcı ve Peter Sit'in, asistan küratörlüğünü Burcu Çimen'in yaptığı sergi, susmakla konuşmak arasında asılı kalan ne varsa gösteriyor: Yaşanan adaletsizlikler, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, hepsi farklı coğrafyalarda farklı tonlarda hissedilirken bunların içinden çıkmaya çalışmak ise türlü yollarla mümkün. Sergi tüm olumsuzluklara rağmen direnmenin ve hayatın peşinde...

Sınırlara rağmen süren tutku

Sergi, ismini sanatçı Hale Tenger'in daha önce Fulya Erdemci'nin küratörü

olduğu Cappadox Festivali'nde sergilenen aynı adlı ses yerleştirmesinden alıyor. Yerleştirmede bir metin duyuyoruz. Sanatçının metni; Eduardo Kohn'un *Ormanlar Nasıl Düşünür* adlı kitabına, Lao Tzu'nun *Tao Te Ching* kitabına ve Hrant Dink'in "Su çatlağını bulur" deyimine dayanan anekdotuna bağlanıyor. Tenger'in eseri serginin girişindeki boşluğa ve merdivenlere yayılırken Galatasaray

Burcu Çimen

Meydanı'ndan gelen ve artık gelemeyen seslerle birleşiyor. István Zsíros'nun sergide yer alan *Sınır-sız Aşk* başlıklı fotoğrafı sınırlar arasına "rağmen" süren hayatın tutkulu bir öpüşme anı. Bu fotoğraf 30 Ağustos 2015'te, Budapeşte Keleti Tren İstasyonu'nda Suriye'deki savaştan kaçanlar, Macar yetkililerce Avusturya trenine binilmesine izin verilmeyen mülteciler arasında çekilir.

Serginin çarpıcı işlerinden biri de araştırma ve sanatçı grubu Forensic Architecture'ın *Triple Chaser* araştırma videosu. Video savaş temalı olsa da savaşmak için üretilen, güya öldürmeyen bir ürün üzerinden sanat, sermaye ve direniş hakkında. ABD'nin sınır görevlileri Kasım 2018'de

sivillere göz yaşartıcı bomba atar. Bu bombaları Safariland grup üretmektedir. Peki Safariland kime aittir? Gözyaşı bombalarının kullandığı dönemde Whitney Amerikan Sanatı Müzesi'nin mütevelli heyeti yardımcısı Warren B. Kanders! Forensic Architecture, 2019 yılında Whitney Bienali'ne davet edilmeleri üzerine bu videoyu üretir.

Didem Yazıcı

Anneler için...

Mustafa Emin Büyükoşkun'un *Tekerrür* isimli yerleştirmesi, çocuğunu arayan anneler hakkında... Galatasaray Meydanı'nda 1995'ten beri düzenlenen ve 25 Ağustos 2018'deki 700. buluşmadan bu yana yasaklı olan Cumartesi Anneleri'ni merkezine alıyor. Galatasaray Meydanı'na bakan sergi salonunda şeffaf bir malzemeye basılan fotoğraflar, bir yandan sanatçının annelerle ortak olduğu bekleyişe ve umuda anıt, diğer yandan meydanın yanı başında olan bitene tanık.

Şiir, yazı, ses, fotoğraf, video... Sergi coğrafyamızdan, dünyanın başka yerlerinden dertlerin cümlesine tanıklıklar eşliğinde bakıyor. Zira dil, imge ve ses arasında hayata bakmak; adaletin tüm canlılık için zorla talep edilen şeye dönüştüğü maddi koşulların ve iklimin içinde direniş de talep ediyor umut da... •